

ROMANUL  
SECOLULUI

XXI

 UNIVERS

Această carte a apărut cu sprijinul oferit de TRADUKI, o rețea pentru promovarea literaturii din care fac parte: Ministerul Federal al Afacerilor Europene și Internaționale din Republica Austria, Ministerul Afacerilor Externe din Republica Federală Germania, fundația culturală Pro Helvetia din Elveția, KulturKontakt Austria, Institutul Goethe, Agenția Slovenă de Carte JAK, Ministerul Culturii din Republica Croația, Resortul pentru Cultură al guvernului principatului Liechtenstein, Fundația Culturală Liechtenstein și Fundația S. Fischer.

traduki 

URS FAES

**Perechi  
în formare**

Traducere  
de  
IULIA DONDORICI



**Redactor** Diana Crupenschi  
**Corector** Adrian Crețu și Lorina Chițan  
**Tehnoredactor** Constantin Niță

URS FAES  
*PAARBUILDING*

© Suhrkamp Verlag Berlin 2010.

All rights reserved by and controlled through Suhrkamp  
Verlag Berlin.

© copyright pentru versiunea în limba română:

Fundația S. Fischer prin intermediul TRADUKI.

**[www.edituraunivers.ro](http://www.edituraunivers.ro)**

ISBN 978-99931-865-9-5

*Pentru Re*

Cum stau lucrurile, de fapt: spunem ceva, stăm  
de vorbă unul cu celălalt, dar parcă am vorbi singuri,  
dar vrem să spunem cu totul altceva, dar  
vrem să ne descărcăm, dar e prea greu,  
să vorbim despre lucrurile cu adevărat importante,  
vreau să spun că e mult mai ușor să vorbești  
despre lucruri secundare, cotidiene, inexacte...

FRIEDERIKE MAYRÖCKER

Înainte de șapte, institutul era cuprins de amorțeală; primele consultații și radioterapii erau programate la șapte și jumătate. Nici o urmă de pași sau de voci; coridoarele lungi erau în așteptare. De obicei, sosea înaintea celorlalți. Îi plăcea momentul acesta al zilei, înainte să înceapă forfoteala cotidiană a spitalului. Mergea cu pas ușor pe coridoare. Urmărea cu privirea razele de lumină care se furișau pe pereți, făceau să lucească basorelieful de bronz, se strecurau în fâșii înguste pe pragurile de la sălile de consultație și cădeau pe aparatele medicale gata pregătite.

În liniștea care-l înconjura, pacienții și pacientele îi apăreau mai clar decât în timpul zilei, când se aflau în fața lui în carne și oase, în timp ce trupurile lor invadate de boală – un sân, un laringe, un ganglion limfatic, țesuturi infestate și iradiate – erau vizibile pe monitor. În dimineața aceasta de luni, plecase la clinică mult mai devreme decât de obicei, voia să citească fișele pacienților, ca să fie deja pregătit pentru raportul de gardă de la ora opt. Venind din parcare, intrase – ca în fiecare zi – pe poarta institutului, trecând pe lângă două coloane înalte, albe, pe care erau afișate nașterile din săptămâna anterioară. Își făcuse un obicei din a se opri o clipă să citească numele nou-născuților: Myriam, Ralf, Zaid, Liliane, Jan.

De fiecare dată când se anunța un deces la secția lui, se gândea la unul dintre numele nou-născuților și, cu energia

căpătată astfel, îi venea mai ușor să urmărească, la ședințe, descrierea evoluției letale a unei boli, fără să înghită în sec. De la o vreme, nu mai insista cu întrebări, așa cum făcea la început, când, chiar și în timpul pauzei de masă, redeschidea discuția despre decesul cu pricina.

Colegul Lüscher a început să capete rutină, îi spusese medicul-șef, în fața întregii echipe de medici, văzându-l cum urmărește fără să clipească explicațiile pe marginea tomografiilor computerizate ale unui carcinom la pancreas în ultimul stadiu. Pacientul fusese iradiat postoperatoriu în institut, fără să se obțină, totuși, o ameliorare simțitoare a simptomelor. Avusese până la sfârșit dureri mari.

Lüscher tresărise la auzul cuvântului rutină, dar încuviințase din cap, în timp ce urmărea rezultatele de la P.E.T. – o reprezentare vizuală a metabolismului glucidic din corpul omenesc –, punctele acelea minuscule ce indicau metastazele, flăcărui galbene palpitând pe fundalul verde.

Ceea ce șeful lui numea rutină era pentru el o anumită detașare care-i era necesară. Erau aici lucruri care îl afectau puternic, deși, înainte de a se angaja la spital, lucrase doi ani în domeniul asistenței psihologice posttraumatice pentru o organizație privată de asistență a victimelor accidentelor. Pentru el, rutina echivala cu acea tocire a simțurilor pe care și-o interzisese nu numai înainte de a începe să lucreze în spital, ci și, de fapt, în fiecare etapă a vieții lui. Rutina ucide viața, face să atârne și mai greu neajunsul de a te fi născut. Această frază a lui Cioran i se întipărise în memorie. Repeta neobosit că nici măcar în situațiile cele mai dificile nu trebuie să ne pierdem speranța.

Și totuși, ceea ce el numea sânge rece îl părăsea de multe ori. Nu lucrase nici două săptămâni încheiate la institut, când, pe una dintre fișele pacienților prezentate la începutul raportului de gardă, a zărit numele unui cunoscut. Era un fost coleg de școală, căruia i se diagnosticase un cancer rectal



în stadiu avansat, ce-i atacase deja și alte organe, foarte agresiv, cu metastaze. Medicul responsabil cu tratamentul se aștepta ca pacientul să mai trăiască o jumătate de an. Dar chiar și asta a fost o estimare prea optimistă. Lüscher a urmărit îndeaproape evoluția bolii și, spre surprinderea lui, vestea decesului acestui pacient l-a afectat profund.

Azi nu apucase să se uite la coloanele cu numele nou-născuților, fiindcă i s-a părut că zărește părul negru, strâns în coadă, al doctoriței Campriani, o colegă de la ginecologie pe care o aprecia foarte mult. Fusese doar o părere. Femeia o luase la dreapta și dispăruse în clădirea care adăpostea secția de chirurgie. Rămase pe loc, nehotărât, în mijlocul coridorului, privind panoul de afișe. O ușă se închise cu zgomot.

– Așa devreme și singur pe coridor, Lüscher? îi strigă doctorul Thoman.

Doctorul Thoman se luptase pentru angajarea lui pe acest post și reușise să o impună, în ciuda costurilor în creștere pe care institutul trebuia să le justifice. Doctorul aștepta să se facă simțite rezultatele introducerii consultațiilor psihologice.

– Ce mai faceți? Vă descurcați?

Îl privea întrebător, ca și cum ar fi vrut să afle ceva, o informație suplimentară ce i-ar putea ușura o viitoare discuție cu un pacient, o constatare oarecare care să-i fie de folos.

Posibilitatea ca pacienții să beneficieze de astfel de consultații era o noutate. Discuțiile aveau menirea de a înregistra temerile pacientului și de a-i oferi perspective noi, posibilități de a face față situației sale; erau discuții care activau forțele pacientului prin faptul că acesta simțea atenția ce i se acordă.

Întrebările doctorului Thoman îi amintiră că era angajat pe un post temporar. Își începuse activitatea în toamna anului trecut. Intenționase astfel să se orienteze într-o direcție nouă, după o viață profesională destul de agitată. Postul

acesta însemna pentru el, totodată, și întoarcerea în locurile în care se născuse în urmă cu cincizeci și patru de ani, unde își petrecuse copilăria și tinerețea. Îi plăcea capitala cantonului, orașul acesta nu prea mare de pe Aare, îi plăcea priveliștea spre munții Jura. Nu departe de aici, într-o vale situată la o altitudine mai mare, erau înmormântați părinții și fratele lui mai mic.

Din fericire, în dimineața aceasta, doctorul Thoman nu-l mai întrebă nimic și dispăru în biroul lui.

Pe fereastră se zăreau doi grădinari în salopete albastre, ocupați să amplaseze aparatele pentru stropirea gazonului și să lege glicinele, al căror parfum pătrundea pe fereastra deschisă, alungând, pentru o vreme, miasmele spitalului.

Raportul de dimineață fu scurt, medicul coordonator prezentă dosarele celor doi pacienți noi, ale caror diagnostice urmau să fie supuse discuției după-amiază, un neoplasm mamar și o tumoare la nivelul corzilor vocale, cu alterarea vocii, o situație complicată care presupunea un tratament special.

Lüscher stătu un moment în cumpănă înainte de a lua cu el fișele.